

syn — og de Ledere kender jeg ganske godt — om dem tror jeg at turde sige, at de vise nu og ville fremdeles vise den alvorligste Vilje til ikke at krænke nogen anden Samfundsklassens berettigede Krav og allermindst Smaafolks og Mellemstandens i Byerne. Jeg tror ikke, at der nogen Sinde bliver et Flertal i det danske Folketing, som vil stille sig saaledes, at det vil lade Standsinteresser og egoistiske Hensyn være i den Grad ledende, at det vil være bekendt at opretholde den nuværende Tilstand, end sige en saadan, som den vil blive Nar for Nar, hvis vi ikke komme til en Ordning paa denne Sag, og endnu mindre tror jeg, at der vil blive det i dette Ting. Jeg gad desuden se den Regering, der vilde paatage sig det Ansvar at lade denne Sag ligge, hvis den nu gaar i Stykker; eller rettere sagt, jeg gad ikke se den. Jeg vil ikke haabe, at man nogen Sinde faar en Regering, der tager sig det saa let over for Grundloven, den almindelige Retsfølelse og over for alle Landets Borgere. Men lad mig tage fejl! Lad det være saadan, at Sagen muligvis kunde standses, saa vi ikke fik nogen Forøgelse! Saa er det i alt Fald sikkert nok, at det vil give Anledning til, at de Samfundsklasser, som føle sig forurettede og dobbelt forurettede, fordi de se, at det sker med Vilje, ville blive i højeste Grad forbitrede; og der vil komme en Samfundstemp, som der ikke før har været, og navnlig saaledes, at Byerne ville rejse sig mod Landet. Da det nu næsten aldrig gaar saaledes — det har for mig Interesse at lægge Mærke til — at Socialisterne og de radikale blive Højremænd, saa vide vi nok, paa hvilken Maade det vil komme til at gaa. Jeg spørger altsaa det ærede konservative 1ste Medlem for 8de Kreds. Tror han virkelig, at Følgerne af, at vi modsætte os saadanne berettigede Krav, som Byerne allerede have, ikke ville blive for slemme i Sammenligning med den lille Ubetydelighed nu at forsøge Kredsen blot med 8? Det er ganske vist — det skal jeg indrømme til Slutning — 6 Bykredse og kun 2 Landkredse; men det ærede Medlem ved særdeles vel, at hvis vi skulde have hele Historien, fik vi 22 Bykredse allerede nu, eller 22 Kredse, hvor Byerne vare dominerende, og vi vilde selvfølgelig faa stadig flere og flere Kredse, hvor Byerne kom til at dominere. Jeg tror derfor ikke, det ærede Medlem har behov at være bange for, at Agravere skulle synes ilde om dette Lovforslag — de af dem, der forstaa, hvad Agravbevægelsen i Virkeligheden skal føre til. Jeg tror for Resten om den danske Bøndestand, at den ikke er

flertal saa dum, som visse Kjøbenhavnere tro. Den Tale, som begynder med at fremstille, hvor skammeligt det er, at man ikke vil give 35 ny Kredse og ender med at sige, hvor dumt det er, at man i det Hele taget vil give noget, den, tror jeg, Landbefolkningen vil forstaa at vurdere efter Fortjeneste. Der er jo i det Hele taget efter min Mening mere Mening i Tilværelsen, end adskillige Mennesker synes at mene, og der er visse Ting, som efterhaanden udjævne sig selv. En Agitation af et og samme Parti eller i alt Fald af forskellige Afstigninger inden for et og samme Parti, hvor man fra Byernes Side klager over, at Byerne blive forurettede, og fra Landets Side over, at Landet bliver forurettet, er en Agitation, som jeg ikke er bange for, thi jeg tror, at den vil drukne i sin egen Selvomdiggelse. Man skalde ikke blande dette Spørgsmaal ind her, hvor der kun er Tale om at give Landets Borgere deres simple Ret. Men skal endelig Agravsagen blandes ind her, vil jeg dog sige med al den Styrke, som Sandheden giver, at et mere agrarisk Lovforslag end det, som her foreligger, har aldrig foreligget paa Rigsdagens Bord og kommer ikke til at foreligge. Det er min bestemte Mening, og naar jeg ikke desto mindre gaar med til det, er det, fordi jeg ganske vist nok er Byrepræsentant, men jeg har altid forbeholdt mig det, at Landet har visse Interesser, og det er min bestemte Mening, at det er til Landets Stede, hvis vi komme ind paa at faa en stadig fortsat Forøgelse af Repræsentationen. Jeg vil derfor tage det med No, hvorledes man vil stille sig over for den Del af det Arbejde, jeg har været med til paa dette Punkt, og selv om man efter næste Valg vil komme til mig og sige: Du har ogsaa været med til at begrunde, at det gaar daarligt for os nu, vil jeg sige, at det gør mig ikke noget, thi jeg vil altid have en uroftelig Overbevisning om, at det, vi nu foretage os, er det bedste for Landet, og naar det er det bedste for Landet, skulle Partierne resignere. Jeg haaber ogsaa, at vi mere og mere maa komme ind paa dette, at det er ikke Partierne og ikke Standsinteresserne, det gælder om, men det gælder først og fremmest om, hvad der er det bedste for Landet. Men, naturligvis, kunne vi ikke komme overens om det, saa maa Grundloven staa over alt, og saa maa vi igen prøve paa at komme ind paa den gamle Vej.

Judenrigsministeren (Hørring):

Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Vojen) henstillede nogle Bemærkninger til